

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCURESTI

Școala doctorală de Contabilitate

TEZĂ DE DOCTORAT

Prezentată și susținută public de către autor:
DUMITRU-FLORIN I.C. MOISE

Titlul tezei de doctorat:
**IMPACTUL STRATEGIILOR DE MANAGEMENT INOVATIV ASUPRA
INDICATORILOR DE PERFORMANȚĂ ȘI POZIȚIE FINANCIARĂ**

Conducător de doctorat: Prof. univ. dr. Monica Aureliana PETCU

Comisia de susținere a tezei de doctorat:

Prof.dr. _____ (președinte) - _____

Prof. dr. _____ (referent) - _____

Prof. dr. _____ (referent) - _____

Prof. dr. _____ (referent) - _____

Prof.dr. Monica Aureliana Petcu (conducător de doctorat) - Academia de Studii Economice, București

București, Septembrie 2025

CUPRINS

REZUMAT.....	ii
ABSTRACT.....	iii
LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR.....	vii
INTRODUCERE.....	8
CAPITOLUL 1. ABORDAREA MANAGEMENTULUI INOVATIV ÎN PROCESUL STRATEGIC.....	36
1.1 ASPECTE TEORETICE PRIVIND ABORDAREA MANAGEMENTULUI INOVATIV ÎN PROCESUL STRATEGIC.....	36
1.1.1 Inovația, sursă de dezvoltare și creare de noi oportunități.....	36
1.1.2 Specificități ale integrării inovației în România și UE.....	40
1.1.3 Dezvoltarea agriculturii sustenabile în cadrul UE bazată pe inovație.....	45
1.2 MEDIUL INSTITUȚIONAL – FACTOR DE INFLUENȚĂ ASUPRA MANAGEMENTULUI INOVATIV. STUDIU ASUPRA PERCEPȚIEI ȘI LEGATURA ACESTEIA CU INDICATORII FINANCIARI ÎN SECTORUL AGRICOL.....	51
1.2.1 Particularități ale mediului instituțional în sectorul agricol Românesc	51
1.2.2 Studiu empiric asupra percepției mediului instituțional în sectorul agricol Românesc și corelația acesteia cu indicatorii financiari.....	55
1.3 PERFORMANȚA FINANCIARĂ ÎN AGRICULTURĂ, REZULTAT AL APLICĂRII MANAGEMENTULUI INOVATIV – ANALIZĂ BIBLIOMETRICĂ.....	61
1.3.1 Abordări conceptuale ale termenului de performanță financiară în agricultură.....	61
1.3.2 Analiză bibliometrică privind conceptul de performanță financiară în agricultură.....	63
CAPITOLUL 2. EVOLUȚIA PERFORMANȚEI FINANCIARĂ A SECTORULUI AGRICOL DIN ROMÂNIA ȘI FACTORII DE INFLUENȚĂ.....	75
2.1 12 ANI DE ISTORIE FINANCIARĂ ÎN AGRICULTURA ROMÂNEASCĂ.....	75
2.1.1 Caracteristici ale sectorului agricol din România în perioada 2009-2020.....	75
2.1.2 Evoluția principalilor indicatori economico-financiari pentru sectorul agricol în perioada 2009-2020.....	76
2.2 PROFILUL FINANCIAR AL COMPANIILOR CARE AU AVUT SUCCES ÎN SECTORUL AGRICOL ÎN PERIOADA 2009-2020.....	83
2.2.1 Fundamentări teoretice referitoare la structura de finanțare a unei companii.....	83
2.2.2 Studiu empiric privind impactul în dinamică al mărimii companiilor și structura de finanțare asupra rezultatului net pozitiv.....	86
2.3 IMPACTUL FACTORILOR DETERMINANȚI ASUPRA REZULTATULUI OPERAȚIONAL ÎN PERIOADELE PREMERGĂTOARE CRIZELOR, PRECUM ȘI ÎN TIMPUL ACESTORA.....	95
2.3.1 Rezultatul operațional: indicator în evaluarea performanțelor.....	95

2.3.2 Cercetare empirică privind factorii de influență asupra rezultatului operațional al companiilor care au accesat credite bancare în perioade premergătoare crizelor și în timpul acestora99

2.4 MĂRIMEA COMPANIILOR, POLITICA DE DIVIDENDE ȘI STRUCTURA DE FINANȚARE. INFLUENȚA ACESTORA ASUPRA DATORIILOR PE TERMEN SCURT106

2.4.1 Politica de dividende și structura de finanțare în deciziile antreprenoriale.....106

2.4.2 Impactul factorilor de influență asupra datoriilor pe termen scurt: o abordare empirică110

CAPTOLUL 3. STRATEGIILE DE MANAGEMENT INOVATIV, SURSE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PERFORMANTELOR FINANCIARE ÎN SECTORUL AGRICOL116

3.1. PRINCIPALELE ASPECTE ALE INCLUDERII INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ÎN PROBLEMELE AGRICOLE – ANALIZĂ BIBLIOMETRICĂ.....116

3.1.1 Inteligența artificială, de la concept la practică.....116

3.1.2 Analiză bibliometrică în cercetarea inteligenței artificiale în agricultură118

3.2 LEGĂTURA DINTRE INDICATORII FINANCIARI ȘI COMPORTAMENTUL INVESTIȚIONAL ÎN INOVAȚIE – ANTREPRENORIAT ȘI INOVARE.....126

3.2.1 Abordări conceptuale ale noțiunii de inovație în agricultură.....126

3.2.2 Managementul inovativ: sursa dezvoltării sustenabile în agricultură.....130

CAPITOLUL 4. COMPORTAMENTUL ANTREPRENORIAL ȘI PROCESELE DE MANAGEMENT AL RISCULUI. RELAȚIA ACESTORA CU INDICATORII DE PERFORMANȚĂ ȘI POZIȚIE FINANCIARĂ.....134

4.1 RISCURILE DIN AGRICULTURĂ ȘI MĂSURILE TRADIȚIONALE DE ABORDARE A ACESTORA. ANALIZĂ COMPARATIVĂ A DIFERITELOR CATEGORII DE RISCURI.....134

4.1.1 Similitudini și divergențe în analiza categoriilor de riscuri.....134

4.1.2 Discuții și comentarii asupra rezultatelor cercetării.....152

4.2 IMPACTUL PERCEPȚIEI RISCULUI ASUPRA RENTABILITĂȚII ÎN CADRUL SECTORULUI AGRICOL.....153

4.2.1 Relația risc-randament și gestionarea integrală a riscurilor în agricultură.....153

4.2.2 Cercetare empirică privind evaluarea impactului percepției riscului asupra rentabilității în sectorul agricol.....156

CAPITOLUL 5. IMPACTUL PROFILULUI FINANCIAR ASUPRA CAPACITĂȚII DE REZILIENȚĂ A COMPANIILOR DIN SECTORUL AGRICOL162

5.1 REZILIENȚA ÎN SECTORUL AGRICOL: OBIECTIV ÎN DEZVOLTAREA SUSTENABILĂ.....162

5.2 ANALIZA IMPACTULUI PROFILULUI FINANCIAR ASUPRA CAPACITĂȚII DE REZILIENȚĂ PENTRU COMPANIILE DIN SECTORUL AGRICOL.....165

CAPITOLUL 6. CONCLUZII.....171

6.1 CONTRIBUȚII PROPRII.....171

6.2 IMPLICAȚII TEORETICE ȘI PRACTICE180

6.3 LIMITE ȘI DIRECȚII DE CERCETARE VIITOARE.....183

BIBLIOGRAFIE.....	186
Cărți.....	186
Articole științifice	186
Lucrări publicate în volume ale altor conferințe.....	209
Surse electronice.....	210
Site-uri web	212
 ANEXE.....	 213
 LISTA TABELELOR.....	 222
 LISTA FIGURILOR.....	 223
 LISTA ANEXELOR.....	 229

REZUMAT

Cuvinte-cheie: inovație, riscuri, performanță, reziliență.

Obiectivul principal al cercetării este reprezentat de studierea comportamentului antreprenorilor din sectorul agricol românesc referitor la inovație, riscuri asumate, performanță și reziliență, în stransă legătură cu indicatorii financiari.

Principalele elemente de originalitate se concretizează în utilizarea datelor financiare în procesul de tratare al temelor abordate, spre deosebire de marea majoritate a studiilor din literatura de specialitate care folosesc date operaționale și statistici oferite de autorități. Corelarea aspectelor de ordin financiar cu cele legate de comportamentul vis-a-vis de inovație și riscuri, prin stabilirea de modele econometrice, contribuie la conturarea unor modele de afaceri de succes, care pot fi utilizate, atât la nivel microeconomic, cât și la nivel macroeconomic. Definirea unor elemente comune în strategiile autorităților și ale fermierilor români reprezintă baza unor politici cu aplicabilitate practică în sector. Numărul mare de companii luate în considerare în cadrul studiilor pentru a contura profilul financiar al companiilor din sectorul agricol dă consistență analizelor realizate.

Rezultatele studiului arată că este nevoie de o susținere mai puternică a procesului de constientizare referitoare la necesitatea utilizării de noi metode de managementului inovativ, pentru a obține rezultate sustenabile, în condițiile în care sectorul agricol este dominat de riscuri sistemice. Abordarea riscurilor într-un mod integrat reprezintă o condiție principală pentru a putea crește capacitatea de reziliență. Doar companiile care se vor adapta la noile condiții de mediu și de afaceri, prin aplicarea de metode moderne ce implică digitalizarea sau investiții în resursele umane și procesele interne, vor obține rezultate financiare care să le asigure dezvoltarea pe termen lung.

ABSTRACT

Keywords: innovation, risks, performance, resilience.

The main objective of the research is to study the behavior of entrepreneurs in the Romanian agricultural sector regarding innovation, risks taken, performance and resilience, in close connection with financial indicators.

The main elements of originality are materialized in the use of financial data in the process of dealing with the topics addressed, unlike the vast majority of studies in the literature that use operational data and statistics provided by the authorities. Correlating financial aspects with those related to innovation and risk behaviour, by establishing econometric models, contributes to shaping successful business models that can be used both at microeconomic and macroeconomic levels. The definition of common elements in the strategies of the Romanian authorities and farmers is the basis of policies with practical applicability in the sector. The large number of companies taken into account in the studies to outline the financial profile of companies in the agricultural sector gives consistency to the analyses carried out.

The results of the study show that there is a need for stronger support for the awareness process regarding the need to use new innovative management methods in order to achieve sustainable results, given that the agricultural sector is dominated by systemic risks. Addressing risks in an integrated way is a key condition for increasing resilience. Only companies that will adapt to the new environmental and business conditions, by applying modern methods involving digitalization or investments in human resources and internal processes, will obtain financial results that will ensure their long-term development.